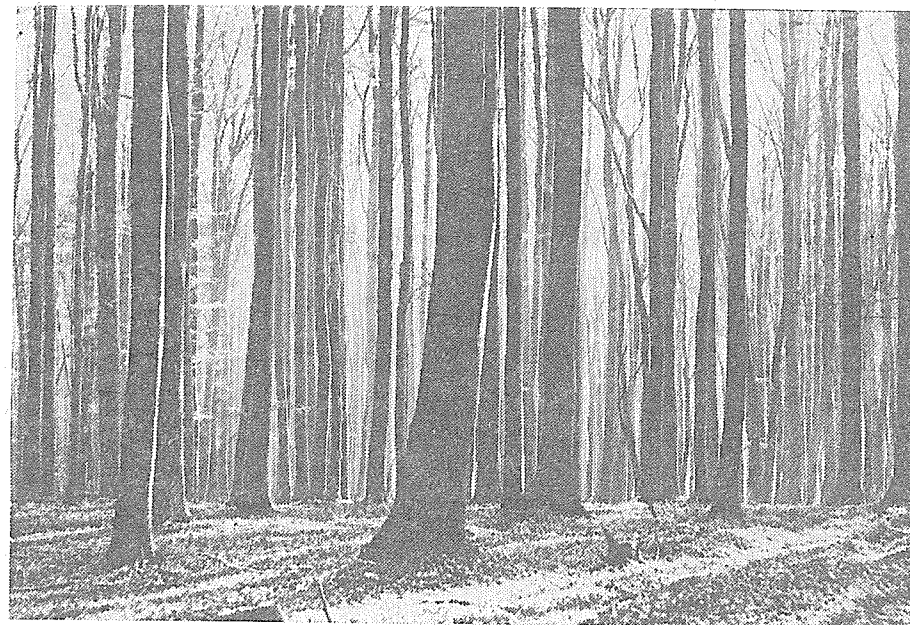

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Původní bukové porosty tvoří nejceněnější skladbu lesů Hranické pahorkatiny.

Foto: B. Heger

ROČNÍK XXVI.

DUBEN 1985

Výsledky 3. ročníku celostátní fotosoutěže „Lesy musí žít“

V neděli 31. března 1985 byla v sále Sdruženého klubu ROH v Hranicích slavnostně otevřena 3. celostátní výstava fotografií pod názvem „LESY MUSÍ ŽÍT“, zaměřená k ochraně životního prostředí.

Soutěž obleslalo celkem 175 autorů 1 374 pracemi. Pro výstavu bylo vybráno 160 fotografií. Oproti minulému ročníku se zvýšil zájem autorů, takže výstava byla obleslána dvojnásobkem prací.

V kategorii A (Les v dokumentární fotografii) získali:

1. cenu
Přemysl Pavlík, Kaplice, za seriál čtyř fotografií „Ledňáček“
2. cenu
Zdeněk Rejzek, Mladé Buky, za fotografii „V zimním hávu“
3. cenu
Filip Harčarik, Humenné, za seriál dvou fotografií „Z nízkých Beskyd“

V kategorii B (Les ve výtvarném pojetí) získali:

1. cenu
Milan Mazura, Kadaň, za seriál tří fotografií „Lesní ráno“
2. cenu
Arnošt Bartoš, Otrokovice, seriál tří fotografií „Les“
3. cenu
Jarolím Šánek, Brumov, dvě fotografie „V záři ranních paprsků“ a „Ráno se vši krásou“

Dále byly uděleny „Zvláštní ceny“ a to za:

- barevné vyjádření: **Jiří Sedláček**, Praha, fotografie „Poezie lesa“
vyjádření pracovní tematiky: **Antonín Kostka**, Brumov, seriál pěti fotografií „Chlapecká práce“
námět ekologie: **Ivan Císař**, Praha, „Člověk a les“
námět pěstování a ochrana lesa: **Jaroslav Čech**, Frýdlant n. O. fotografie „Bukový les“
námět význam lesa pro zdraví člověka, rekreace: **Jaroslav Kytnar**, Brno, fotografie „Zimní den“
myslivost: **Antonín Říha**, Bohdík, fotografie „Štvanice“
poetické vyjádření lesního prostředí: **Jiří Bartoš**, Hejnice, seriál pěti fotografií „Buky“
aktivní činnost ve fotografickém ztvárnění lesního prostředí: **Jaroslav Němec**, Rýmařov, seriál tří fotografií „Jesenický prales“.

Ceny byly uvedeným autorům předány na nedělní vernisáži zástupci Sdruženého klubu ROH Hranice, SLTŠ v Hranicích, Lesního závodu ve Frenštátě pod Radhoštěm, ÚVOS pracovníků dřevoprůmyslu, lesního a vodního hospodářství, MLVH ČR a zástupci Severomoravských státních lesů v Krnově.

Výstava je otevřena v Hranicích v sále SK ROH do 14. dubna 1985 denně od 9—17 hodin.

3. celostátní výstavu fotografií „Lesy musí žít“ zhlédnou v letošním roce ještě návštěvníci ve Frenštátě p. R., v Ostravě, Praze a Olomouci.

LES A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

(K Měsici lesů)

Snad každý z nás má svůj kousek lesa pro své zotavení, pro stín stromů — někdo pro houby nebo bublající potůček nebo také jen pro klid, který les svému návštěvníku poskytuje.

Také československé lesy prošly těžkou zkouškou válečných let a po osvobození v roce 1945 prodělávaly velké změny ve vlastnictví tak, že v roce 1948 se více jak ze 3/4 zestátnily. Tím byla zahájena epocha jejich rozvoje a začaly být hodnoceny nejen jako producenti potřebné dřevní suroviny, ale začínají se uplatňovat v pojetí víceúčelových funkcí, zejména pro životní prostředí rozvíjející se socialistické společnosti. Od této doby se také datuje měsíc duben jako měsíc lesů.

Význam lesů vzrůstá současně s potřebami lidské společnosti a také celkovým zhoršováním stavu krajiny.

Světová statistika uvádí, že ve srovnání s dobou před 200. lety je současná výměra lesů na Zemi poloviční. Neustálým kácením, zejména tropických pralesů, dochází k celosvětovému úbytku lesů o 20 ha za každou minutu. Při přepočtu na jeden rok to znamená, že každoročně na Zemi ubude z výměry lesů o 10 miliónů ha, což pro srovnání představuje víc než dvakrát větší výměru než jsou lesy ČSSR.

Les jako dodavatel dřeva

Hlavní dřevinou československých lesů je smrk se 43 % plošného zastoupení, po něm následuje buk s 18 %, borovice se 14 % a dub s 8 %. Všechny ostatní druhy jsou zastoupeny jen 17 %. Těžba dřeva má stále stoupající trend. V roce 1945 se vytěžilo asi 8 miliónů plnometrů, v roce 1970 již 14 miliónů, v roce 1975 16 miliónů a v roce 1980 a dalších činí těžba dřeva v lesích ČSSR přes 19 miliónů plnometrů. Velká část těžeb jsou však náhodilé, neplánované těžby, které představují až 40 % celkové roční bilance. Hlavním důvodem jsou větrné kalamity, sněhové polomy a škody působené na lesích průmyslovými exhaláty.

Les jako vodohospodářský činitel

Na les, který činí jednu třetinu výměry plochy ČSSR, spadne 51 % veškerých srážek. Lesní dřeviny spotřebují obrovská kvanta vody, ale tuto v nejvyšší kvalitě vracejí zpět do ovzduší. Dospělý listnatý strom v letní době vypaří až 100 litrů vody denně formou výparu. Les je vlastně obrovský rezervoár, který nás zásobuje pitnou vodou. Kořenový systém dřevin má schopnost pozvednout svojí sací silou hladinu podzemních vod. Lesní půda spolu s mikroorganizmy dovede vodou přefiltrovat a očistit od všech příměsí kromě rozpuštěných minerálů. V lese se také nacházejí četné prameny, studánky i studny k zásobování obyvatelstva pitnou vodou.

Les jako producent kyslíku

V tomto směru hodnota kyslíku převažuje nad hodnotou dřeva. Obecně je les považován za plíce Země, podobně jako parky za plíce měst. Každý strom, keř nebo jakákoli zelená produkuje kyslík pomocí zelených chlorofylových zrn. Prostřednictvím sluneční energie přijímají listy a jehlice ze vzduchu kysličnaný uhlíčitý a spolu s vodními párami jej přeměňují na růstové a zásobní látky. Při tomto pochodu, zvaném fotosyntéza, dochází k vylučování kyslíku do ovzduší, sice jako odpadu, ale velmi významného a potřebného pro člověka a zvířata.

Les jako filtr čistoty vzduchu

Ke vzácným darům, které les poskytuje, patří i schopnost dřevin zachycovat prach, plynné exhaláty i mikroby ve svých listech a jehlicích. Uvádí se, že 1 ha zdravého lesa dovede zachytit a pohltit až 68 tun prachu za rok. Každá dřevina — strom či keř vykonává tuto nezastupitelnou funkci.

Všechny tyto užitečné funkce může plnit jen les zcela zdravý, rostoucí ve svém přírodním prostředí. Snažme se i my, abychom patřili k dobrým přátelům lesa a les nám to svým mnohostranným užítkem vrátil svým klidem, stínou, provoněným vzduchem, čistou vodou, ale také životem zvěře i písňemi zpěvného ptactva, které si připomínáme každoročně v celostátní akci 1. duben — Den ptactva.

ing. Vojtěch Richtár, CSc.

Budeme vysazovat „STROMY MÍRU“

Od nepaměti stromy spoluvytvářely ráz naší krajiny a mají největší podíl na její biologické rovnováze. Výsadby stromů a péče o ně bylo jako dědictví, které přecházelo z rodu na rod a mělo nejrůznější aspekty. Bývalo to označení významných míst v krajině, vymezení pozemků. Stromy se vysazovaly při narození dítěte, při dokončení stavby chalupy, či při významných jubileích obcí, nebo měst. Nejčastěji vysazovaným stromem byla lípa srdčitá, která již v dávné minulosti měla pověst o všeléčebném stromu. O oblíbených listnatých dřevinách svědčí i to, že v naší krajině jsou vidět věkpité duby, buky, lípy i nejrůznější ovocné stromy. Není tomu jinak i v našem městě. V minulosti, před druhou světovou válkou místní okrašlovací spolek vysazoval aleje medonosných líp, kaštanů a ořešů. Byly organizovány každoroční stromkové slavnosti. První výsadba památných stromů se uskutečnila v říjnu 1945 a následně v roce 1948 při příležitosti 30. výročí samostatnosti našeho státu. V roce 1968 se tradice v našem městě obnovila. Kolektivy občanů a školy provedly podzimní výsadby stromů k výročí naší republiky. Velmi pěknou akcí byla organizace „Dne stromů“ v roce 35. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. Z tohoto období roste a je registrováno mnoho stromů. Za zvlášť zdařilou akci lze považovat výsadbu lípové aleje v zeleném pásu autobusového nádraží, kterou provedl občanský výbor sídliště Jasló.

Kolektiv pracovníků údržby veřejné zeleně Technických služeb se chce ve spolupráci s občany a složkami NF vrátit k této tradici. Nepůjde jen o oživení starších zvyklostí, ale především půjde o rozvoj aktivity každého, který chce pomoci zlepšovat životní prostředí. Symbolem našich národů je lípa, proto dostane přednost i v těchto jarních výsadbách. Výsadbou „STROMŮ MÍRU“ završíme celkové celoměstské snažení kolektivů občanských výborů, složek NF, škol při realizaci jarního úklidu města. I zde bude platit, že sebelépe promyšlené cíle a plány jarní očisty a zlepšení zeleně ve městě, jsou vždy ve svých konečných výsledcích závislé na konkrétních lidech. Proto udělejme vše, aby dobře provedený jarní úklid byl nejen vizitkou našeho vztahu k prostředí, ve kterém žijeme, a „STROMY MÍRU“ nám zas budou připomínat 40 let života v míru.

Neuwirth

Soutěž — významný prostředek rozvoje iniciativy!

Jednou z rozhodujících, ale také nejdůležitějších forem získávání občanů na plnění náročných úkolů národních výborů je dobrá činnost jejich aktivů — občanských výborů.

Bez angažované účasti občanských výborů při uspokojování zájmů a potřeb občanů, bez aktivního podílu těchto aktivů na rozvoji socialistického způsobu života občanů si dnes ani v Hranicích již nelze představit uskutečňování volebního programu NF.

Jejich záslužná činnost je skutečně rozsáhlá a zasahuje téměř do všech oblastí života občanů. K rozvoji práce a aktivit těchto aktivů napomáhá socialistická soutěž vyhlášená radou MěstNV o „Putovní standartu MěstNV“. Tato se již datuje od roku 1963, má tedy již své tradice, postupně se zkracovala podle podmínek života občanů a potřeb města až do dnešní podoby.

Kladem je, že je stále živá a že je podnětující prostředkem k rozvíjení stále užších kontaktů s občany a získávání jich do veřejně prospěšné práce.

A že je socialistická soutěž skutečně hnací silou v jejich práci, svědčí skutečnost, že se této zúčastňuje všech 30 OV. Významné pomocníky mají v pracovních komisích, které jsou při těchto aktivech ustaveny, dále v domovních komisích a důvěrnících, což společně s poslanci představuje početný přední funkcionářský aktiv v počtu téměř 1 400 občanů, který je svou konkrétní činností nepostradatelným prostředníkem mezi MěstNV a občany.

Kvalitativně novým prvkem ve výsledcích jejich činnosti za uplynulý rok je větší součinnost s poslanci, rozvíjející se spolupráce se společenskými a zájmovými organizacemi NF i větší účast na společenské kontrole v těch otázkách a záležitostech, týkajících se života občanů. Těžiště jejich práce je především v politickoorganizačnické a masové agitační činnosti, jejíž výsledky se následně promítají ve zvelebení a rozvoji životního prostředí.

Svědčí o tom také četnost i obsah jak kulturně výchovných tak sportovních branných akcí i skutečnost, že v uplynulém roce bylo péčí těchto aktivů odpracováno 123 060 brig. hodin, z toho bylo 16 896 hodin na jmenovitých investičních akcích „Z“.

Péčí občanských výborů se uskutečnilo dále 405 veřejně prospěšných akcí s účastí 13 970 občanů, zejména mladé generace. To svědčí o tom, že tyto aktivity společně s poslanci se iniciativně podílejí na utváření socialistického způsobu života občanů, zejména pak dětí a mládeže.

Proto nebylo vůbec jednoduché pro mnohotvárnost činností a výsledky mnoha iniciativ stanovit pořadí občanských výborů za obětavou práci ve prospěch spoluobčanů za uplynulý rok 1984.

Při respektování částečně odlišných podmínek práce jsou občanské výbory pro vyhodnocení socialistické soutěže rozděleny do 3 skupin a po vyhodnocení výsledků ve smyslu platných kritérií soutěže bylo radou Městského národního výboru schváleno následující pořadí:

a) sídlištní občanské výbory:

- I. místo — OV č. 3 předseda Oldřich Valenta
- II. místo — OV č. 6 předseda Josef Šampalík
- III. místo — OV č. 9 předseda Pavel Staněk

b) ostatní občanské výbory ve městě:

- I. místo — OV č. 1 předseda Antonín Kalivoda
- II. místo — OV č. 17 předseda Alois Novák
- III. místo — OV č. 5 předseda Radoslav Zdražil

c) občanské výbory v místních částech města:

I. místo — OV č. 23 předseda Jiří Trna
místní část Slavič

II. místo — OV č. 19 předseda Vladislav Hümer
místní část Velká

III. místo — OV č. 28 předsedkyně Marie Fraisová
místní část Olšovec

Je nutno jak vítězným občanským výborům, tak všem ostatním kolektivům, a to i jménem občanů upřímně a soudružsky poděkovat a poskytnout jim v jejich náročné a odpovědné práci všestrannou pomoc.

Občanské výbory jako iniciativní organizátoři společenské aktivity mají své nezastupitelné místo v systému orgánů městského národního výboru i vážnost a autoritu spoluobčanů.

ROZLOUČENÍ S FRANTIŠKEM DUCHONĚM

V březnovém Zpravodaji mezi občany jubilanty jsme uvedli, že dne 30. března 1985 se dožívá 85 let pan František Duchoně. K našemu zármutku se stalo, že dne 4. března 1985 zemřel. Odešel náš spolupracovník, přítel a dobrý člověk.

Znali jsme ho dlouhá léta. Patřil do našeho kolektivu téměř 21 let. Nejdříve jako domovník, později jako pořadatel při kulturních akcích a platný pomocník při nárazových kancelářských pracích. Později, když jeho vysoký věk se přece jen přihlásil o volnější životní rytmus a kdy musel pečovat o svou nemocnou manželku, docházel mezi nás jen podle svých možností, aby vypomohl tam, kde na to stačily jeho síly a čas. Ale přicházel často a rád. Byl člověk velmi čimrodý a práce mu působila potěšení. Pracoval s láskou a obdivuhodnou odpovědností. V posledních letech jsme mu svěřili distribuci našeho měsíčního Zpravodaje. Vedl evidenci odběratelů, rozesílal a zajišťoval přísun výtisků do prodejen PNS. Každý z výtisků Zpravodaje prošel jeho rukama, než se dostal ke čtenáři. Tuto práci vykonával až do ledna t. r.

Až budete listovat v tomto i dalších výtiscích Zpravodaje, vzpomeňte si s námi na neúnavného, moudrého, stále svěžího, bělovlasého, milého a lidsky krásného pana Františka Duchoně!

Kolektiv zaměstnanců
JKP Hranice

Kapitoly z topografie města Hranic

PhDr. Bohumír Indra

DŮM ŠMERHOVSKÝ čp. 96 NA NÁMĚSTÍ, NYNÍ PRODEJNA KNIHY

Řadový městský dům čp. 96 na rohu Gottwaldova náměstí a ulice Zápotockého, stavebně renovovaný v letech 1983—1984, v jehož přízemních moderně adaptovaných prostorách klenutého hýv. domovního loubí je dnes umístěno knihkupectví, patřil po staletí k největším právovarečným měšťanským domům ve městě. V jeho držbě se vystřídala řada rodin, z nichž některé hrály v osudech města i kraje vyznačnou roli.

Dům č. p. 96 na náměstí po renovaci.

Foto: M. Hlubinková.

V polovině 16. stol. byl majitelem tohoto šenkovního domu měšťan Jan Ovesný, který stál od r. 1565 až do své smrti r. 1588 po mnoho let v čele města, jako první purkmistr. V r. 1583 prodal dům se zahradou za 1 100 zl. měšťanu Fořtymu Lidvíkovi, jehož vdova odvedla dům r. 1586 druhému svému manželovi Marku Kavkovi, ševcovskému mistru. Po něm převzal dům r. 1601 manžel Kavkovy dcery, tkalcovský mistr Václav Veselský, který jej r. 1620 vyměnil s rytířem Jetřichem Šmerhovským z Lidkovic za jeho menší dům Pernikářovský a ještě zaplatil dluhy Veselského. Šmerhovský držel dům Pernikářovský ve městě od r. 1610. Byl tehdy písařem (úředníkem) menšího práva zemského v Olomouci, později byl správcem hranického panství za Václava Mola z Modřelic. Patřil mu v Jezernici svobodný mlýn a v letech 1613—1617 koupil na hranickém předměstí dva selské grunty za Černotínskou branou, které spojil ve svobodný dvůr. Pro účast na stavovském povstání proti císaři byl pokutován a zemřel již koncem r. 1623. Zanechal vdovu Barboru z Hartunkova a dva malé sirotky. Splátkové peníze na domě a dvoře platil za něho v letech 1624—1626 jeho starý otec Jan Šmerhovský z Lidkovic, který držel malé biskupské léno ves Rouské u Kelče. Pro svou účast na Mansfeldském odboji města r. 1626 byl pokutován r. 1627 ztrátou všeho majetku, a jako evangelík musel opustit zemi. Neopravený dům ve městě, poničený vojáky ubytovanými ve městě a zejména po dobytí města Švédy, byl koncem třicetileté války značně zpustlý. Dvůr Šmerhovský na předměstí převzal s polnostmi manžel Šmerhovského vdovy Barbory, rytíř David Tamfeld z Tamfaldu a užíval jej do zletilosti synů Šmerhov-

ského. Zpusilý právovárečný dům ve městě prodal Tamfeld r. 1654 měšťanu Martinu Kelčákovi za 500 zl. pro velké zpuštění toho domu. Dvůr za Černotínskou branou připadl staršímu synovi Jetřicha Šmerhovského, rytíři Bohuslavu Norbertovi Šmerhovskému, který jej držel až do své smrti r. 1675. V r. 1658 dal jako držitel tohoto dvora spolu s manželkou namalovat do starého farního kostela na hrob rodičů tzv. epitafní obraz Bolesné matky Boží s českým nápisem a klečícími postavami své manželky a sebe a svými erby. Po zboření starého kostela u fary byl přenesen do nového kostela na náměstí a je podnes dochována na oltáři v božní kapli, vyžadoval by však naléhavě odborné opravy.

Po smrti Kelčákově byl dům Šmerhovský ve městě prodán spolu se zahradou, ležící za mosty a rolí na Farářství r. 1658 za tutéž cenu měšťanu Jirkovi Jelcovi, který dům do r. 1682 zcela zaplatil, opravil jej a jako radní města držel až do své smrti r. 1714. Pozůstalí sirotci prodali dům za 500 zl. měšťanu Janu Ostravskému, manželu Jelcovy dcery, polovina částky patřila ostatním dětem Jelcovým. Ostravský dal r. 1734 zapsat do městských knih, že z těch 250 zl. zaplatil Kateřině Jelcové, provdané za Jana Böhma, purkrabího hranického panství 100 zl. „jak se statua na rynku Bl. Panny Marie z kamene jednatí měla“, druhých 100 zl. zaplatil dceři Anně Jelcové, provdané za Balcara Šmacha, po jeho smrti dědicům, zbytek 50 zl. zaplatil paní Kateřině Böhmové místo zemřelého bratra, takže má dům zcela zaplacený. Je to zatím jediná pramenná zpráva o s'avbě kamenné sochy P. Marie před domem Böhmovým na náměstí (dnes dům SKP), kterou dal postavit syn purkrabího Böhma a jeho ženy Kateřiny Jelcové, Josef Antonín Böhma, hejtman hranického panství. Jeho matka Kateřina Böhmová zemřela r. 1737 ve věku 75 let.

Ostravský prodal dům r. 1748 mlynáři Antonínu Mátkovi za 775 zl. rýn., od něhož jej koupil r. 1766 soukenický mistr a obchodník se sukny Karel Rábl, za 1560 zl. říšských, ale už r. 1770 dům prodal za 1 830 zl. knihářskému mistru Antonínu Dvořákovi, příslušnému z Olomouce. Jeho vdova Barbora pustila dům r. 1778 synu Baltazaru Dvořákovi, obchodníku s železem, vymínila si však v domě do smrti dolní světničku, zadní kveľb a chlév pro 1 krávu. Baltazar Dvořák v domě hodně stavěl, zejména v zadní části domu pro potřeby obchodu a r. 1809 přenechal dům synovi Františku Dvořákovi i s pasem na obchod s železem za 10 000 zlatých, z nichž si vymínil k dispozici 6 000 zl., a do své smrti a manželky v přízemí malou světničku pod loubím, spížku, kveľb proti dvoru, jeden sklep a nahoře dva zadní pokoje do dvora, díl půdy, kravskou stáj a šopu na dřevo. R. 1811 po smrti starého Baltazara Dvořáka byla pozůstalost ohodnocena částkou 18 000 zl., z níž po srážce pasů 1 834 zl. byly vyplaceny podíly 1 468 zl. vdově, 3 synům a 6 dcerám.

František Dvořák chtěl obchod s železem zrušit a zřídit ve městě kavárnu v prvním poschodí domu cechu řeznického na rohu náměstí (dnes dům Státní pojišťovny), dal proto r. 1817 svůj dům čp. 96 soudně odhadnout. Podrobný popis domu, provedený znalci ještě před zazděním domovního podloubí v šedesátých letech 19. stol., je zajímavý a cenný nejen stavebně — ale i kulturně-historicky. Dokumentuje nám celou vnitřní dispozici i vnější vzhled velkoměstského domu v Hranicích na počátku 19. století. V přízemí vpravo byla klenutá obytná místnost s topením, klenutá kuchyně a prostorná klenutá síň. Při vchodu vlevo byla klenutá obytná místnost s vlastním topením, klenutý velký obchodní kram (kveľb) s dveřmi vpředu pod loubí, a stejný klenutý kveľb vzadu s vchodem z chodby, vedoucí na dvůr. Pod domem byly tři dobře klenuté sklepy, každá asi 7 a půl sáhů (kol 15 m) a malý sklep asi 5 sáhů (něco přes 9 m), rovněž dobře klenutý. Z předsíně v přízemí vedlo klenuté schodiště s dřevěnými schody do horního patra, které mělo přední a zadní trakt. V předním traktu byly dva velké a dva malé pokoje, každý s vlastním topením a rovným rákosovým stropem a dobrou podlahou. Kromě toho tu byly 2 dobře klenuté, dosti prostorné kuchyně s dostatkem světla, ležící za sebou, a jedna klenutá komora s trámy, a světlíkové okno uprostřed nich, opatřené železnou mříží. Vchod do komory byl z předsíně. V zadním traktu patra byly dva

velké a jeden malý pokoj v řadě za sebou, z nichž jen oba velké pokoje měly vlastní topení, třetí malý pokoj byl opatřen jen vlašským komínem. Byla tu dále prostorná klenutá dosti světlá kuchyně a klenutá komora s dostatkem světla. Prostorná klenutá předsíň horního patra byla opatřena světlíky a vedlo z ní klenuté schodiště s dřevěnými schody na půdu nad domem rozdělenou na 4 oddělení, uzavřená latěmi a zámký. Kromě nich tu byl další volný prostor půdy.

Střecha domu byla kryta šindelem v dobrém stavu s dvěma střesními rýnami. Také 3 plechové rýny vpředu před domem byly v dobrém stavu. V přízemí domu byla vpředu dvě okna opatřené železnými mřížemi, vzadu byla 3 dvojítá okna bez mříží. V předním horním poschodí bylo 7 oken, jež byla opatřena zinnými a chlou okny, vzadu domu bylo 5 oken se zinnými okenicemi. Dvůr za domem měl společnou studnu, hlubokou asi 6 ½ sáhů (přes 12 m), roubenou nahoře dřevem a krytou šindelem, v níž byla dvě oddělení na čerpání vody. Pak tu byla kříská stáj pro 2 koně a chlév pro 6 krav, postavené zčásti z kamene a cihel, neklenuté, ale s položenými trámy, a kryté šindelem. Vedle stáje byly 1 velká a 3 malé kůlny na dřevo, všechny uzamčené a 2 krmíky na černý dobytek. Domovní dvůr byl celý dlážděný kameny.

Zděná část domu byla znalci odhadnuta na 11 300 zl., tesařské a stolařské dílo za 973 zl., místo a šenkovní regál na 2 900 zl., celkem na 15 163 zl. vídeňské měny.

Popis domu z r. 1817 potvrzuje, že kromě majitele domu, bydlícího v předním traktu patra domu, byl zadní být v prvním poschodí zpravidla pronajímán celý, dům byl však zařízen pro případné ubytování 4 bytových stran. Dvořák prodal dům až v r. 1821 za 9 600 zl. vídeňské měny hostinskému Vincenzi Fleslarovi. Ten však, když se mu naskytla příležitost najmout právovárečným měšťanstvem postavený hostinec „U slunce“ s divadelním sá'em (dnešní dům Lidové školy umění proti zámku), prodal dům čp. 96 za 4 000 zl. ve stříbrných mincích představenému městu Janu Zámorskému ze Symře. Ten koupil už r. 1826 dvořácký grunt čp. 293 v Bělotínské ulici s rozlehlými polnostmi, který pak podržel až do své smrti r. 1851, získal pro dům i hostinskou koncesi. V místech tohoto dvorství stojí dnes budova státního gymnázia. Zásluhou Zámorského jako představeného města je, že sám založil na radnici nové 5 svazkové gruntovní knihy městských a předměstských domů, jež mahradily staré, zcela nepřehledné a mesystematicky vedené purkrechtní knihy města a předměstí. Nové knihy byly založeny podle konskripčních čísel domů, pro další zápisy vyhrazeno u každého domu dostatek místa. Zápisy do těchto knih byly vedeny až do osmdesátých let 19. stol., kdy byly u okresního soudu založeny nové pozemkové knihy, navazující na knihy Zámorského.

Dům na náměstí čp. 96 odkouzal Zámorský už r. 1849 synu Eduardovi Zámorskému, po jehož smrti r. 1884 byl zapsán polovinou Vilemíně a Kristiánovi Zámorským. Od počátku 20. století patřil dům advokátu JUDr. Josefu Mazancovi až do okupace.

V přízemí v přední části domu v zazděném domovním podloubí byl počátkem 20. století umístěn obchod železem bratří Frommů, kteří přenesli později svůj obchod železem a zbraněmi do domu čp. 93 na náměstí, který koupili. Za první republiky byl tu umístěn v přízemí obchod s tkalcovskými výrobky Jana Holého s vchodem uprostřed domu z náměstí, který nakupoval suroviny a prováděl manipulaci polotovarů na hotové výrobky, bílení a barvení plátěného a bavlněného zboží. Nyní je v přízemních prostorách domu umístěna prodejna n. p. Kniha. Její prodejní místnosti byly při renovaci domu nově upraveny prolomením zazděných oblouků loubí směrem na náměstí a otevřením nového vchodu přímo z Horního podloubí.

Prameny:

Purkrechtní a pozemkové knihy města, matriky řím. katol. fary, archiv velkostatků Hranice — Lipník n. Bečvou. Státní archiv Opava.

Zemřelí občané našeho města v měsíci únoru 1985

— Zemřelí občané našeho města v měsíci únoru 1985

Marie Čalábová, Hranice, Drahotuše, Hranická 352, nar. 12. 6. 1907
 Mária Kuňaková, Hranice, Na Hrázi 1 730, nar. 9. 12. 1909
 Drahomíra Šmitáková, Hranice, Moštní 224, nar. 3. 4. 1924
 Adolf Gabriel, Hranice, Gottwaldovo nám. 10, nar. 17. 1. 1917
 Pavel Třetina, Havlíčkova 465, nar. 19. 7. 1903
 František Kandler, Hranice, Komenského 376, nar. 15. 3. 1905
 Marie Konečná, Hranice, Hálkova 902, nar. 20. 2. 1902
 Jan Lukeš, Drahotuše, Lipnická 15, nar. 24. 6. 1954
 Oldřich Hrouzek, Drahotuše, Nábřeží 125, nar. 18. 12. 1912
 Josef Ryška, Hranice, Dobrovského 762, nar. 7. 8. 1923
 František Vašínska, Slavič 9, nar. 9. 11. 1905
 Jaroslav Čepický, Hranice, J. z Poděbrad 1 275, nar. 14. 7. 1912
 Anastasie Kratochvílová, Hranice, Fierlingerova 1 261, nar. 25. 2. 1890

Čest a věčná památka všem zemřelým spoluobčanům.

PROGRAMY SK ROH

31. 3.—14. 4. sál SK ROH denně 9—12, 13—18	III. ročník celostátní výstavy fotografií LESY MUSÍ ŽIT Výstavu pořádají ÚVOS dřevoprům., les. a vod. hosp., SmlS Krnov, SK ROH Hranice, SLZTS Hranice, LZ Frenštát p. Radh., ve spolupráci s MLVH ČR
Neděle 7. 4. sál SK ROH 19.30	7. abonentní koncert KPH u příležitosti výstavy fotografií „Lesy musí žít“ KAEMIKA CORNI komorní soubor Janáčkovy filharmonie Ostrava Účinkují: Emil Holan, Jaroslav Raška, Karel Čurda a Miroslav Müller — kvarteto lesních rohů Na programu: Jiří Ignác Límek František Zvěřina, Anonym, Echa lesních rohů, Antonín Rejcha a Josef Schantl Původní slovo Anna Dušková
Čtvrtek 11. 4. sál SK ROH 19.00	Přednáška u příležitosti výstavy „Lesy musí žít“. O LESE TROCHU JINAK Hovoří ing. Vladimír Foltánek
Čtvrtek 18. 4. sál SK ROH 19.00	Koncert populární hudby pro mládež RECEPT NA ŠTĚSTÍ celovečerní pořad herečky a zpěvačky Věry Wajsarové se skupinou „Minimum“, která hraje ve složení Oldřich Wajsar — klávesové nástroje, basa, harmonika Jiří Koptík — kytara

Pátek 19. 4.
sál SK ROH
10.00 a 12.00

Výchovné koncerty pro žáky ZŠ
LINHA — SINGERS
vokálně instrumentální soubor
symfonického orchestru hl. města Prahy FOK

Neděle 21. 4.
sál SK ROH
16.00

TANEČNÍ DISKOTÉKA
uvádí Vojta Janíček

Čtvrtek 25. 4.
sál SK ROH
19.30

Hudebně zábavný program
CHCETE SE SMÁT
Účinkují: Ladka Kozderková, Jirí Sovák, Bohumil Bezouška a další pražští umělci

Pátek 26. 4.
sál SK ROH
8.15 a 10.00

Výchovný koncert pro žáky ZŠ
B. Smetana: PRODANÁ NEVĚSTA
Průřez operou připravili členové opery SD Olomouc

Na květen připravujeme:

7. 5. 9. 5.	Koncertní vystoupení Wabi Daňka Promenádní koncert dechového orchestru SK ROH u příležitosti oslav 40. výročí osvobození
12. 5.	Děti k 40. výročí osvobození — svátek kultury a sportu Vystoupení Hranického dětského sboru, školského pěveckého sboru z NDR a děti MŠ Šmeralova ul.
13. 5. 17. 5. 25. 5.	Vystoupení Armádního uměleckého souboru VN Praha Koncertní vystoupení skupiny PUMPA Dalibor Janda se skupinou

KRKONOŠSKÁ SEDMDESÁTKA

aneb hraničtí železni muži v ledovém brnění

Lyžařského závodu „Po hřebenech Krkonoš“, populárně zvaného „Krkonošská sedmdesátka“, který se konal 24. února 1985 se zúčastnili i hraničtí sportovci. Parta sportovců — nadšenců, mezi nimiž dominovali hraničtí železni muži, zorganizovala ve dnech 23.—24. února t. r. zájezd dvou desetičlenných družstev mužů a jednoho pětičlenného družstva žen, který vyvrcholil absolvováním závodu.

V letošním, již jednatřicátém ročníku závodu startovalo za nelidských podmínek 400 desetičlenných hlídek. Počasí závodníkům opravdu nepřálo: mlha, vlhké sněžení a ostrý studený vítr dokonce donutily pořadatele zkrátit v průběhu závodu tmať asi o 15 km. Shodou okolností prvními, které tato změna postihla, bylo naše A družstvo s názvem „Železni muži Hranice“ ve složení ing. Tyralík (velitel), Jemelík, Bartoš, Kožík, Jašek, Navrátil, Patrák, Gnida, Mück, a Ryška. Na zkrácené trati dosáhli železni muži historického úspěchu a obsadili výborné třetí místo. Za B družstvo, v jehož složení převažovali vodáci a tudíž startovalo pod hlavičkou „Vodáci Hranice“, jmenujme alespoň velitele, kterým byl superželezný muž Bohuš

Kučera, dále to byli Pečonové otec a syn, Valigura a dalších sedm statečných, kteří tu absolvovali úspěšně až do konce. Závodu se zúčastnilo také pětičlenné družstvo děvčat z Hranic a Gottwaldova, a to ma-trati dlouhé 25 km. Hraničanky byly tři — Eliška Polášková a sestry Andřýsovy.

Vzhledem ke krutým podmínkám, ve kterých závod probíhal, si železní muži a s nimi všichni ostatní závodníci mohou připojit titul „ledový“. Nadměrná vlhkost vzduchu a mlha s větrem obalily všechny závodníky do ledového krunyje, který na nich mezi Malým Šišákem a Výrovkou narostl až do několikacentimetrové vrstvy.

Ale konec dobrý, všechno dobré. Účastníci závodu se vraceli domů v dobré náladě a s rozhodnutím, že po letošním úspěchu se příštího závodu opět zúčastní. Jen závod bude muset změnit název, neboť po letošních zkušenostech s počasím se pojede už jen v nižších polohách Krkonoš. FP

PŘÍPRAVY NA ČESKOSLOVENSKOU SPARTAKIÁDU 1985 VRCHOLÍ I V HRANICÍCH

Od zahájení Československé spartakiády nás dělí pouze pár měsíců, ale přípravy jsou již v plném proudu od loňského roku. Kromě vlastního nácviku pracují při spartakiádním štábu jednotlivé komise v čele s předsedou TJ Sigma s. Oldřichem Lukešem. Spartakiádní štáb ustavený již v srpnu minulého roku je složen vesměs ze zkušených a osvědčených tělovýchovných pracovníků. Pravidelně jednou měsíčně se kontrolují vypracované plány jednotlivých komisí a zpřesňují se uložené úkoly.

V současné době je již v plné činnosti propagační komise, která vydává „Zpravodaj“ okrskového spartakiádního štábu, jehož prostřednictvím informuje o postupu příprav všechny zainteresované cvičitele, činovníky, jakož i všechny podniky, školy a organizace v městě.

Rovněž technická komise má řadu úkolů a starostí, všude leží ještě sníh a k termínu konání okrskové spartakiády, tj. 26. května 1985, musí být stadión TJ Sigma Hranice v plném lesku! Celkem bude cvičit v Hranicích asi 3 700 cvičenců ve 12 spartakiádních skladebách. Polovina cvičenců macvičuje v hranických školách a v TJ Sigma Hranice, druhá polovina, která v Hranicích vystoupí, jsou cvičenci z okolních tělovýchovných jednot a škol přerovského okresu. Mimo uvedených cvičenců vystoupí ještě příslušníci ČSLA. Okrsková spartakiáda v Hranicích bude vlastně hlavní generálkou na okresní spartakiádu, která bude v Přerově 2. června 1985.

V tělovýchovné jednotě Sigma Hranice macvičujeme 7 spartakiádních skladeb. Skladbu Rodiče a děti v počtu 32 párů vedoucí cvičitelka Alena Křížová.

Skladbu nejmladší žactvo v počtu 20 cvičenců vedoucí cvičitelka Jana Sedláčková.

Skladbu mladší žákyně v počtu 32 cvičenek vedoucí Iva Ťulpíková.

Skladbu starší žákyně v počtu 24 cvičenek vedoucí Alena Mátlová.

Skladbu dorostenky a ženy v počtu 17 D + 14 Ž, vedoucí cvičitelky Kateřina Sedláčková a Hana Kapounová.

Skladbu ženy I. v počtu 44 cvičenek vedoucí Marie Štefková a skladbu mužů v počtu 27 vedoucí cvičitel Pavel Vývoda.

Všichni cvičenci cvičí se zápalem a s vytrvalostí. Ti, kteří začali s nácvikem později, chodí do cvičení i mimořádně v určených medělních hodinách. To platí zejména u mužských složek.

První proovrkou nácviku skladeb byla tělovýchovná akademie, která se konala 28. března 1985 a na níž tělovýchovná jednotka Sigma Hranice ve spolupráci s hra-

nickými školami předvedla přehlídku spartakiádních skladeb. Na přehlídce bylo předvedeno 11 skladeb, ve kterých vystoupilo celkem 370 cvičenců a cvičenek, závěrečný obraz vytvořilo 48 cvičenců. Přehlídka spartakiádních skladeb se konala ve sportovní hale SOU Sigma.

Je pochopitelné, že největším přáním všech macvičujících je, jak se říká, být při tom — tj. vystoupit v Praze na Strahově v hlavních spartakiádních dnech od 23. do 30. června 1985. Kdo z těch nejlepších, kdož macvičují v Hranicích, se dostane až do Prahy, to bude určeno při prověrkách, které proběhnou v dubnu t. r.

Přáli bychom si, aby hraničtí cvičenci a cvičenky prokázali tu nejlepší připravenost, byli co v největším počtu do Prahy vybráni a dobře tam reprezentovali naše město!

Mezi cvičenci v Hranicích je dostatek zanícení a vytrvalosti pro nácvik spartakiádních skladeb. Je ale nutné, aby i všichni ti, kdož se v našem městě na zdárném průběhu této skvělé tělovýchovné události podílejí a mají podíl, ať již jsou ze škol, závodů a organizací a složek Národní fronty, vytvořili ty nejlepší podmínky tak, abychom okrskovou spartakiádou v Hranicích co nejlépe a nejdůstojněji přispěli k oslavám 40. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

Olga Mertenová

Město Hranice patří atletice

Možná, že někomu připadne toto tvrzení madnesené, ale trenéři jiných sportovních odvětví v Hranicích to vědí velice dobře. V posledních letech mají potíže při náborech pohybově nadaných dětí do svých oddílů a přicházejí většinou pozdě, sportovně nejtalentovanější děti už totiž v oddíle lehké atletiky TJ Sigma trénují. Dobrá spolupráce s hranickými školami a zvláště s I. ZŠ mese ovoce.

Lehčí atleti v Hranicích o místo na slunci bojovali dlouhé roky. Oldřich Lukeš mladší tvrdohlavě udržoval činnost v oddíle v letech, kdy se zdálo, že atletika z Hranic zmizí. Po něm se pokoušel o zvrát František Pečeňa a v té době to byli chodci, kteří pozvedli prapor a vybojovali v celostátních přeborech první medaile. Přeborníkem v žácích se stal Ctibor Pečeňa, po něm Standa Vrbka a Borek Černota, který z mistrovství ČSR a ČSSR šest let po sobě přivážel medaile.

Skutečný zvrát však nastal, když předsednické žezlo převzal Emil Moudrý. Zapojil do tréninkové a funkcionářské práce odchovance oddílu, rodiče i nové nadšence a výsledky se začaly dostavovat. Padaly oddílové i krajské rekordy. Medaile z republikových přeborů již nebyly vzácností. Odchovanci oddílu výškař Walter, chodec Černota a diskařka Palyzová reprezentovali ČSSR postupně na závodech Družba.

V roce 1983 mladí atleti dovezli do Hranic z přeborů ČSR a ČSSR 14 medailí a překonali 14× československý rekord. Do juniorské reprezentace byly zařazeny Vladimíra Palyzová, Iveta Petřeková a Martina Polišenská.

V roce 1984 hraničtí atleti vybojovali z přeborů ČSR a ČSSR 12 medailí. Oddíl obhájil závazek v soutěži Vzorný a stal se nositelem bronzové plakety. Oddíl je garantem atletických disciplín OZ a v celostátní soutěži město Hranice zvítězilo v roce 1983 v plnění OZ.

Minulý rok však odešel z oddílu Emil Moudrý do střediska vrcholového sportu TJ VŽKG což už ale činnost oddílu nemůže ohrozit. Kádr trenérů a funkcionářů je natolik pevný, že práce pokračuje dál. Z halových mistrovství v lehké atletice roku 1985 jsou doma již prvé medaile a přebornický titul ČSSR ve vrhu koulí starších dorostenek vybojovala Vladka Palyzová.

V současnosti vede oddíl bývalý vynikající atlet ing. Pavel Adler za pomoci atletice zapálených spolupracovníků, z nichž jmenuji alespoň některé: RNDr. Ka-

rei Sargánek jehož svěřenci běžci Schwaller, Pazdera a Onderka patří do československé dorostenecké špičky, ing. Vyplelík, který při trenérské práci je navíc předsedou svazu lehké atletiky okresu Přerov a jehož svěřenkyně Lenka Ščerbová patří na 80 m překážek k nejlepším žákyním v ČSSR. Pro oddíl pracuje obětavě Vašek Ščerba a v neposlední řadě Oldřich Lukeš mladší, který v oddíle překonal za více než dvacet let práce časy zlé a dočkal se dobrých. V žertu vzpomene na ty doby, kdy atleti byli honěni z hřiště slovy:

„Zas tady házíte ty placky a šipky,“ jak byl pohrdlivě nazýván disk a oštěp. Dnes dorosteneckou mistrzyni republiky v disku a další medailisty těžko vyhánět a oba oddíly — kopané i atletiky se vzájemně respektují.

Přiliv madějných adeptů lehké atletiky pokračuje, třeba v dorostu Luděk Ovčarik, v zácích Jana Koblihová, která je již v letošním roce halovou přebornicí kraje v běhu na 1 500 m a Lenka Hradilová, která na stejné trati vybojovala bronz. Letošní krajskou přebornicí v mladších žákyních je i Dana Hlaváčová, která v hale překonala krajský rekord v běhu na 800 m. Výborná je Jana Moudrá, Štěpán Kurach, Bronislava Frančiaková a další. Pamatujte si ta jména, v budoucnu o některém z nich určitě uslyšíte.

Každým rokem odchovanci oddílu se špičkovou výkonností odchází jinam do vyšších soutěží k ligovým oddílům. Je to obdivuhodný přístup trenérů a sisyfovská práce vypírat talent a v několika letech v dobrého atleta a pak poslat dál. Z každým z nich mu odchází kus života a výsledek trenérské dřiny. Ale to je základ pyramidy československé atletiky, která se dostala v posledních letech na špičkovou evropskou a světovou úroveň. Bez těchto obětavých lidí by to možné nebylo. Malý oddíl v malém městě, ale s velkými výsledky. Trenéři lehké atletiky TJ Sigma Hranice patří právem do zlatého fondu naší šelovýchovy.

František Pečeňa

Životní jubilea občanů našeho města v měsíci dubnu 1985

75 let: Františka Pířchová, Hranice, Křížkovského 979
 Marie Pilčíková, Hranice, Jiřího z Poděbrad 1 266
 Marie Tolášová, Hranice, Struhlovsko 1 401
 František Gregorek, Hranice, Hromůvka 1 524
 Augusta Nová, Hranice, Jungmannová 672
 Josef Skopal, Hranice, Jaselská 1 216
 Cecilie Bartošková, Hranice, Šmeralova 1 419
 Vojtěch Coufal, Hranice, Leninova 29
 MUDr. Oldřich Ferdinand, Hranice, Hromůvka 1 521
 Julie Vinklárková, Hranice, Struhlovsko 1 721
 Jaroslav Hejda, Hranice, Máchova 474
 Božena Kocichová, Hranice, Gottwaldovo nám. 90/7
 Marie Musilová, Drahotuše, Hranická 427
 Zofie Pavelková, Velká 111
 Julie Janásková, Velká 28
 Anděla Nevrllová, Velká 109
 Anna Kapustová, Sředolesí 28

80 let: Marie Zemeneová, Hranice, Struhlovsko 1 536
 Antonín Janošek, Hranice, Hakenova 901
 Františka Hilscherová, Drahotuše, V poří 342

85 let: Olga Borská, Hranice, Komenského 286

90 a více let: Marie Kajnarová, Hranice, Hřbitovní 482
 Věnceslava Fischerová, Hranice, Hromůvka 1 520
 Anna Kaštánková, Hranice, 1. máje 1 664
 Josef Michálek, Hranice, Hátková 1 003

Sbor pro občanské záležitosti při radě MěstNV v Hranicích přeje všem jubilantům dobré zdraví a hodně životní pohody do příštích let.

PROGRAMY KINA SVĚT (tel. 29 93)

- 2.—4. 4. **KDYŽ SE ČAS NAPLNIL**
 Americký film. Dramatický útěk z dosahu sopečné erupce v jižním Pacifiku. Film je mládeži přístupný.
- 5.—8. 4. **JAK BY SE VÁM TO LÍBILO**
 Film NSR. O slameném vdovci a řadě nedorozumění. Film je mládeži nepřístupný.
- 9.—11. 4. **NÁVRAT DOMŮ**
 Americký film. Příběh lidí, doživotně poznamenaných peklem vietnamské války. Mládeži do 18 let nepřístupno.
- 12.—15. 4. **STÁT SE OPICÍ**
 Americký film. Žít se šimpanzi, nebo přijít o pět miliónů dolarů. Film je mládeži přístupný.
- 16.—18. 4. **PEVNOST APAČŮ V BRONXU**
 Americký film. Drsný obraz předměstí v New Yorku, kde zločin je na denním pořádku. Film je mládeži do 18 let nepřístupný.
- 19.—22. 4. **VINNETOU — RUDÝ GENTLEMAN**
 Film NSR. Dobrodružství apačského náčelníka a jeho bílého přítele. Mládeži přístupno. Hrajeme v pátek a pondělí mimořádně také v 15. hodin.
- 23.—24. 4. **ZÁNIK SAMOTY BERHOF**
 Český film. Werwolfové terorizují obyvatelstvo horské samoty na čs.-německých hranicích. Film je mládeži nepřístupný.
25. 4. **AUKCE**
 v 17 a 19.30
 Pro členy KPSF
 Sovětský film. Dramatický příběh z prostředí chovatelů čistokrevných koní.
- 26.—29. 4. **MRTVÍ MUŽI NENOSÍ SKOTSKOU SUKNI**
 Americká filmová parodie na filmy čtyřicátých let. Film je mládeži nepřístupný.
30. 4.—2. 5. **ROZPUŠTĚNÝ A VYPUŠTĚNÝ**
 Český film. C. K. detektivní komedie. Mládeži přístupno.

Začátky představení v 17.00 a v 19.30 hodin.

Představení pro děti — každou sobotu v 15 hodin

-
6. 4. CHLAPI PŘECE NEPLÁČOU
Český film. O radostech a strastech malého chlapce v nové rodině.
-
13. 4. POSLEDNÍ JEDNOROŽEC
Kreslená japonská pohádka o cestě za poznáním a láskou.
-
20. 4. CÍSAŘŮV PEKAŘ
Česká veselohra o tovaryši Matějovi a legendárním Golemovi.
-
27. 4. SEDM VOJÁČKŮ
Sovětský film. O velkém klukovském snu a splněném přání.
-

Představení pro mládež — každou neděli ve 14.30 hodin

-
7. 4. TŘI CHLAPI V CHALUPĚ
Český film. Vzrušující příběhy otce, dědy a syna Potůčkových.
-
8. 4. STAV ZTROSKOTÁNÍ
Český film. Prázdninový příběh kamarádkského kolektivu v romantickém prostředí.
-
14. 4. BARRANDOVSKÉ NOKTURNO
Česká komedie, Jak film tančil a zpíval.
-
21. 4. VINNETOU — RUDÝ GENTLEMAN
Film NSR. Dobrodružství apačského náčelníka a jeho přítele Old Shatterhanda.
-
27. 4. ZÁHADA SOUHVĚZDÍ ORIONU
Sovětský film. Fantastické dobrodružství pěti astronautů v kosmických hlubinách.
-

Představení pro školní družiny — úterý středa ve 13.30 hodin

- 2.—3. 4. Jak šel medvídek na kytičky Sovětské pásmo.
9.—10. 4. O zlaté mušce a zlém pavoukovi. Sovětské pásmo.
16.—17. 4. Krásná Vasilisa. Sovětské pásmo.
23.—24. 4. Motýlci a zahrádka.
30. 4. Kaňka do pohádky. Česká pohádka.
- Změna programu vyhrazena
-

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic n. B. vydává Sdružený klub ROH Hranice.
Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod 11.

Cena 2,— Kčs